

**Mit mutat az óra?
Az időfogalom alakítása, gazdagítása**

**Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák**

2. évfolyam

Programcsomag: Én és a világ

A modul szerzője: Wagner Éva

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	7-8 évesek
Ajánlott időkeret	2 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Az időfogalom alakítása a mindennapi tevékenységek végzéséhez szükséges időtartamok megértése, megélése segítségével
A modul témái, tartalma	Témák: Természet- és társadalom-földrajzi környezetünk, lakóhelyünk: idő Tartalom: Feladatokon keresztül tisztázzák az időfogalmakat. Tapasztalatot szereznek az egy percnyi időről.
Megelőző tapasztalat	Időtartamok jelölésére szolgáló szavak ismerete, betűk ismerete
Ajánlott továbbhaladási irány	Mérések, az idő egységei közötti kapcsolat
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önismerettel összefüggő kompetenciák: önállóság, önismeret, érzelmeink pontos azonosítása, önszabályozó képesség Önszabályozás: tolerancia A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: szabályok alkotása és betartása, információfeldolgozás Társas kompetenciák: együttműködés
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Ember a természetben (ismerkedés a természet könnyen megfigyelhető ciklusaival; az idő becslése, saját mérések) Tantárgyakhoz: természetismeret, matematika Modulokhoz: A mi osztályunk, A mi iskolánk
Támogatórendszer	Részletes tanítói útmutató az 1. mellékletben

Módszertani ajánlás

Az iskolában a tanítási órák által szabott keretek minden tevékenységet idői korlátok közé szorítanak, még akkor is így van ez, ha az alsó tagozatban a tanító sokkal szabadabban gazdálkodik az idővel, mint a nagyobb diákokat tanító pedagógusok. Az idő kérdése a közös tevékenység sikeres elvégzése szempontjából központi helyen áll. A közösségek mindennapi munkájának szempontjából nagyon fontos, hogy kialakuljon és működőképes legyen az egyéni és a csoportmunkák végzésének ritmusa. Ehhez többek között az is elengedhetetlenül fontos, hogy a gyerekek értsék és érezzék a feladatok megoldásával kapcsolatos időre vonatkozó tanítói utasításokat. Ez nem magától értetődő tudás, tehát az idő

fogalmát és az egyes cselekvések elvégzéséhez szükséges időtartamok becslésének képességét formálni, alakítani kell. Ez a tevékenység ebben a folyamatban kíván a tanító segítségére lenni. Most is, mint minden más tudásterület esetén, számíthatunk arra, hogy a gyerekek nagyon különböző előzetes tudással, képességrendszerekkel rendelkeznek. Ez a tudásrendszer nagyon változatos formában mutatkozik meg, és a tanítónak nem könnyű feladatot kell megoldani ahhoz, hogy megismerje a gyerekek e területtel kapcsolatos előzetes ismereteit. A különbözőségek háttérét alig ismerjük, nem tudjuk pontosan, hogy hogyan alakul az időfogalom a gyermekekben. Az viszont biztos, hogy ugyanabban az osztályban van, aki folyton kicsúszik az időből, van, aki nagyon hamar elkészül a feladatokkal, s a csoportmunkák során ezek a gyerekek gyakran együtt dolgoznak, tehát segítenünk kell őket abban, hogy képesek legyenek az eredményes együttműködésre. Sok segítséget adhat a rutin kialakításához a mindenki által végzett cselekvések idejének megmérése is. Az időfogalom alakulásához nemcsak az egyes cselekvések elvégzéséhez szükséges időtartamok becslési képessége tartozik hozzá, de fontos a hosszabb időtartamok értelmezése is. Ezen a területen is a gyerekek saját életéből vett tapasztalatait és a mesék világát hívjuk segítségül. Fontos, hogy itt nem elsősorban megtanulandó tananyagról van szó (bár a hónapok és az évszakok nevét akár e tevékenység során is megtanulhatják a gyerekek), hanem az elbeszélésekben és a mindennapi szituációkban használatos időtartamok egymáshoz való viszonyának a megismerése, a hosszabb időtartamok cselekvésekkel, történésekkel való „feltöltése” általi értelmezés. A hosszabb időtartamokkal kapcsolatos fogalomkör fejlődéséhez, gazdagodásához még sok tevékenység elvégzéséhez van szükség, most csak elkezdődik a távlatos időfogalom kiépítése.

Speciális javaslatok az értékeléssel kapcsolatban

A modulban a tevékenységet maguk a gyerekek értékelik. Az elkészített rajzokat, alkotásokat bemutatják egymásnak, megbeszélik. A tevékenység végén születő szabályok betartásával a közös munka sikeresebbé lesz. A feladatlapon való munkát önellenőrzéssel javítsák a gyerekek. A tanító a munka során gesztusaival értékeli a gyerekek és a csoportok munkáját.

A modul mellékletei

Tanári mellékletek

- P1 – Mit tudunk az időről?
- P2 – Kiállítás
- P3 – Az idő múlása
- P4 – Tájékozódás az időben
- P5 – Hónapsoroló
- P6 – Születésnapok az évben
- P7 – Rakd sorba!

P8 – Mennyi ideig tart?

P9 – Miért fontos?

P10 – Szabályaink

Diákmelléletek

D1 – Az idő múlása

D2 – Hónapsoroló – szókétyák